

Безнең белән бер

дулкында бул!

Май, 2026

Чишмә башы

Жир йөзөндә тынычлык, дуслык, мәрхәмәтлелек, гаделлек булсын!

1 Май – илебез байлыгын булдыруда хезмәт иткән бөтен кешеләр бәйрәме. Көн саен үзенең хезмәте белән Ватанын һәм гаиләсен чәчәк аттыручы бөтен халык бәйрәме.

1 май чын-чынлап яз килүен белдерә. Нәкъ менә бу айда алмагачлар, шомыртлар ап-ак чәчкәгә күмелә. Бар җиһан гүя әкияти дөнъяны хәтерләтә. Барыгызны да яшел чирәмнәре шытып чыккан, каеннары яфрак ярган яз бәйрәме белән котлыйбыз. Яз сулышы күңелегезгә нур өстәсен. Бәхет кояшы көннән-көн яктыра барсын, йөрәгегез хискә тулсын, һәрвакыт яшә булсын. Гомерегез дә яз көне кебек якты, кояшлы, аяз күкле, нурлы булсын.

Ә сез 1 май бәйрәме тарихын беләсезме?

Әмма эчкәрәк кереп китсәк, аның тарихы бөтенләй башка, әлбәттә. Ул XIX гасыр ахырында эшчеләрнең үз хокуклары өчен көрәше нәтижәсендә барлыкка килә. 1886 елда Чикаго шәһәрәндә эшчеләр эш көнен 8 сәгатъкә калдыру таләбе белән митингга чыга. Тагын 3 елдан Париж конгрессы бу датаны Хезмәтчәннәрнең бөтендөнъя теләктәшлеге көне дип атый. Русия империясендә ул беренче тапкыр 1890 елда Варшавада (империя составында булган Польша башкаласында) билгеләп үтелә, соңрак Петербург, Мәскәү кушылып китә. Большевиклар чорында бу көн бәйрәм төсә ала, демонстрацияләр үткәрелә. Совет чорынан соң аның идеологик мәгънәсе югалды, әлбәттә. Ә соңгы тантаналы парад 1990 елда үтте.

Май ае

Каршы алып Май аен
Яфрагын ярган каен.
Шытып чыккан үләннәр,
Яшелеккә күмгәннәр.
Беренче Май бәйрәме,
Кулда чәчәк бәйләме!
Йөрәкләрдә бер теләк-
Тынычлык илгә кирәк!.

Еламасын аналар,
Югалмасын балалар!.
Сугыш уты янмасын,
Бала ятим калмасын!
Диеп кабатлый ана,
Сүзе жилгә тарала.

Кошлар отып алганнар,
Сүзне җырга салганнар,
Нинди матур Жир шары!
Бармы шундый җир
тагы?!
Кояш нуры иркәли,
Ләйсән яңгыр сибәли.

Бөек Жиңү килә Жиребезгә!

Онытмыйк Жиңү көнен

Кырык бернең 22 июнь
Илебездә таң атты
Сызгырып төшкән
бомбалар,
Халкыбызны уятты.
Фашист илбасарлары,
Басып керде илебезгә.
Туплар шартлап,
самолетлар,
Очты тыныч күтебездә.
Күпме кайгы, күпме хәсрәт,
Безгә Гитлер китерде.
Туптан атып, бомба бәреп,
Шәһәрләрне жимерде.
Бөтен халык күтәрелде,
Сакларга, — дип илебезне.
Яше-карты, һәммәсә дә,
Безнең туган жиребезне.

Фронтвикларыбыз
көрәште,
Аямыйча үзләрен.
Ант иттеләр
жиңелмәскә,
Үтәделәр сүзләрен.
Ә тылдагы хатын-
кызлар,
Әби-бабай, балалар.
Үтәделәр өчәр норма,
Көне-төне дә алар.
Бергәләшеп көрәшүләр,
Безгә жиңү китерде.
Кырык бишнең 9 нчы
май,
Илбасарлар жиңелде.
Тугызынчы май, бәйрәм
көн.
Жиңү көне ул безнең.
Каршы алыяк,
онытмыйча,
Һәрбер елын ул көннең.

9 Май – илебез тарихында һәм Россиянең һәр гаиләсе тормышында мөһим һәм онытылмас дата. Без үзебезне бердәм һәм көчле халык итеп тойган башка мондый көн юк. Бөек Ватан сугышы – ул безнең уртак кайгыбыз, ә Бөек Жиңү – уртак шатлыгыбыз. Сугыш юлларының һәм сынауларының исәбе-хисабы юк. Бу көнне якынайту өчен солдатлар яуга күтәрелгән. Тылда аналар, хатын-кызлар һәм балалар көч житмәстәй авыр хезмәт башкарган. Һәм бүген, дистәләгән еллар үткәч, без аларның һәркайсының батырлыгы алдында баш иябез. Сугыш кырларында ятып калган, лагерьларда жәфа чиккән, ачлыктан һәм каты яралардан һәлак булган, Туган ил бөтенлеге һәм бәйсезлеге, халыкларның тормышка хокуклары өчен гомерләрен биргән кешеләрнең барысын да искә алабыз.

Бу якты һәм матур май бәйрәме һәркайсыбыз өчен горурлык чыганагы булсын, йөрәкләребезне шатлыкка күмсен, яшәргә дәрт һәм туган ягыбыз иминлеге өчен эшләргә көч бирсен! Ак бәхетләр, аяз күк йөзә, күнелләрегезгә жылылык һәм гаиләләрегезгә иминлек телибез.

Бүгенге көндә Ватаныбызны саклап көрәшкән ир-егетләребезнең исән-имин әйләнеп кайтуларын, гаиләләренең аларны сөнөп каршы алуларын телибез.

Беркем дә, бернәрсә дә онытылмый!

Һәркем үзенең туган авылы һәм аның күренекле кешеләре турында белергә тиеш. “Үткәнен оныткан халыкның киләчәге юк”, - диләр бит. Һәрбер кешенең үз яшәү тарихы, үз язмышы бар. Тамырларың – туганнарың, әби-бабайларың турында яңа мәгълуматтан хәбәрдар булу бик кызык. Әмма иң кызыгы – бөек шәхесләр, геройлар – Бөек Ватан сугышында катнашучылар турында белү. Әлеге кешеләр – чын мәгънәсендә каһарманнар, курку белмәс, Ватаннарына тугры булып калган кешеләр. Аларның күпчелеге яу кырыннан әйләнеп кайтмаган.

Сугыш һәрбер йортның диярлек бусагасын атлап кергән һәм иң яхшыларының яхшыларының гомерен өзгән. Безнең Татарстаннан гына да фашизмга каршы сугышка 700 меңнән артык кеше киткән. Шуларның яртысы диярлек туган нигезләренә әйләнеп кайтмаган. Әниләр- улларын, ирләрне, кызлар-сөйгән ярларын, балалар аталарын югалткан. Шуңа күрә, 9 Май- Жиңү көне ветераннарыбыз өчен шатлыклы да, бер үк вакытта моңсу да бәйрәм.

Без күп корбаннар бәрабәренә яулап алынган бүгенге тормышның кадерен белергә, Ватаныбызны яратырга, сугышның бар авырлыгын үз жилкәсендә күтәргән ветераннарыбызны хөрмәт итәргә, аларга кирәк чакта ярдәм итә белергә тиешбез.

Әйтерсең лә пар атларда үтте...

Әле кайчан гына кулларга чәчәк бәйләмнәре тотып яңа уку елын башлап жибергән идек. Ә ул сизелмичә үтәп тә киткән. Тиздән бик тиздән соңгы кыңгырау укучыларны жәйге каникулга озатчак. Хәерле, матур, файдалы яллар булсын иде!

25 майда чыгарылыш сыйныф укучылары өчен соңгы кыңгырау яңгыраячак. Соңгы кыңгырау ул, мәктәпне тәмамлап, зур тормышка, олы дөньяга юлланган егетләр һәм кызларны алдагы көннәренә гаҗәп матур да, тынгысыз да, соклангач һәм авыр булачагыын искәртеп тора кебек. Бу чың аларның кадерле укытучылары һәм мәктәп белән хушлашу авазы.

Соңгы звонок, соңгы чыңлау. Мәктәпне тәмамлаган шушы көннең кабатланмас хатирәләрен, дулкынландыргыч мизгелләрен кайсыбыз гына кадерләп йөрәк төпкелендә йөртми икән дә, кайсыбыз гына житәкләп белем дөньясына алып кергән укытучыларын, кыңгыраулы мәктәп елларын сагынып искә алмый икән!

Хөрмәтле чыгарылыш сыйныф укучылары! Сезгә имтиханнарыгызны уңышлы биреп, кулларыгызга аттестат алып, үзегез теләгән уку йортларына керүегезне телибез. Юлларыгыз уң булсын! Уңышлар Сезгә!

Кадерле балалар, хөрмәтле әти-әниләр! Алда - иң көтелгән һәм яраткан жәйге каникуллар. Әмма каникулларда да куркынычсызлык турында кайгыртырга кирәк. Менә аларның берничәсе:

1. Янғын куркынычсызлыгы кагыйдәләрен төгәл үтәргә, шырпы белән уйнамаска.
2. Су коену кагыйдәләрен үтәргә. Өлкәннәрдән башка һәм тиешсез урыннарда су коенмаска.
3. Юлларда уйнамаска.
4. Агачларга, биек урыннарда менмәскә.
5. Куркыныч хәл килеп чыкканда, кичекмәстән өлкәннәргә хәбәр итәргә. Ашыгыч хезмәт номерларын яттан өйрәнәргә.
6. Чит кешеләр белән аралашмаска, ияреп китмәскә.
7. Баш киёмсез кояш астында йөрмәскә.
8. Яшен вакытында агач астында тормаска.
9. Таныш булмаган үсемлек орлыклары, жимешләрен жыймаска.
10. Электр приборлары белән сак булырга.

Ялларыгыз күнелле, хәвеф-хәтәрләрсез узсын!

